

DOI <https://doi.org/10.32405/2308-3778-2025-29-2-64-74>

УДК 378.147:34:316.42

ORCID ID <https://orcid.org/0009-0002-9948-1934>

*Донг Пей,
аспірант,*

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
Україна-Китай*

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ПРАВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

***Анотація.** У статті розкрито вплив глобалізаційних процесів на формування професійної компетентності майбутніх юристів в умовах сучасної вищої освіти. Розглянуто поняття глобалізації, її соціальні, культурні та економічні виміри, а також її значення для інтеграції національних освітніх систем у світовий освітній простір. Визначено глобалізаційні тенденції у підготовці фахівців правничої сфери та ролі міжнародних освітніх стандартів у забезпеченні якості освіти й формуванні професійних компетентностей. Підкреслено, що фахівці в сфері права повинні володіти не лише глибокими теоретичними знаннями національного права, а також спроможними ефективно застосовувати міжнародні правові норми, працювати у мультикультурному середовищі та брати участь у міждержавних правових процесах.*

У статті проаналізовано методи розвитку міжкультурної та комунікативної компетентності, серед яких інтеграція іноземних мов у навчальні дисципліни, участь студентів у міжнародних стажуваннях, програмах академічної мобільності, міжнародних наукових конференціях, застосування симуляційних вправ та рольових ігор. Висвітлено основні виклики, пов'язані з обмеженими ресурсами закладів вищої освіти, мовними бар'єрами та культурними відмінностями, що впливають на ефективність формування компетентностей фахівців в сфері права.

Автор підкреслює необхідність системного підходу до підготовки майбутніх юристів, поєднання теоретичної підготовки, практичних навичок та міжкультурних компетентностей та наголошує на тому, що інтеграція української освіти у міжнародний простір, використання інноваційних педагогічних технологій, розвиток академічної мобільності та міжнародного співробітництва формують умови для підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно діяти у глобалізованому професійному середовищі.

***Ключові слова:** глобалізація, вища освіта, професійні компетентності, академічна мобільність, міжнародні освітні стандарти, професійна підготовка майбутніх фахівців з права.*

© Донг Пей, 2025

Вступ. Сьогодні глобалізаційні трансформаційні процеси охоплюють усі сфери суспільного життя, детермінуючи як нові можливості, так і серйозні виклики для системи освіти. Глобалізація проявляється через поширення міжнародних стандартів, активну інтеграцію науково-технічного прогресу, розвиток інформаційних та комунікаційних технологій, а також посилення міжкультурного обміну. У цьому контексті система вищої освіти повинна оперативіно реагувати на зміни, забезпечуючи підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно працювати в умовах динамічного глобального середовища. Для фахівців в сфері права особливого значення набуває формування професійної компетентності, яка включає не лише знання законодавства та правових процедур, але й практичні навички, аналітичне

мислення, етичні орієнтири та здатність діяти у міжкультурному та міжнародному правовому просторі. Останнє суттєво розширює спектр їх професійних компетенцій, зокрема: володіння знаннями щодо стандартів ЄС, Конвенції ООН та інших міжнародних норм права; здатності ефективно взаємодіяти з представниками різних культур, умінь та навичок використання електронних засобів та ІІІ у практичній юридичній діяльності, високий рівень мовної й комунікативної компетентності тощо. Усе це активізує необхідність перегляду існуючих освітніх стандартів у підготовці майбутніх фахівців з права.

Мета та завдання. Метою дослідження є комплексний аналіз впливу глобалізаційних процесів на формування професійної компетентності майбутніх фахівців з права у закладах вищої освіти та визначення ефективних стратегій й технологій їх підготовки.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань:

1. Проаналізувати особливості впливу глобалізації та цифровізації на систему професійної підготовки майбутніх фахівців з права.
2. Окреслити сучасні педагогічні технології та інноваційні методи навчання, що сприяють формуванню їх професійних компетентностей.
3. Визначити шляхи вдосконалення навчальних програм та інтеграції міжнародного досвіду у систему підготовки фахівців з права в закладах вищої освіти.

Методи дослідження. Дослідження здійснювалося завдяки використанню комплексу теоретичних (аналіз, узагальнення) та практичних (самоаналіз) методів.

Результати дослідження. Глобалізація є багатовимірним процесом, що охоплює економічні, політичні, соціальні та культурні аспекти та детермінує інтеграції національних систем у світову спільноту. Глобалізація освіти – це збірне поняття, яке вміщує процеси, явища, тенденції та закономірності розвитку освіти на глобальному рівні. Вона є об'єктивним незворотнім процесом, який обумовлений соціально-економічним, політичним і культурним зближенням країн і народів. Глобалізація освіти формує свою філософію і світогляд, мораль і систему цінностей, є об'єктивним процесом інтеграції освітніх систем [2, с. 263].

Згідно з дослідженням В. Ляха, глобалізація вищої освіти на національному та інституційному рівнях передбачає інтеграцію національних освітніх систем у світовий освітній простір, що включає гармонізацію освітніх стандартів, розвиток академічної мобільності та співпраці між навчальними закладами різних країн [8, с. 22]. Так, інтернаціоналізація навчальних програм через запровадження міжнародних стандартів у їх змістове наповнення дозволяє забезпечити їх відповідність світовим вимогам та підвищити конкурентоспроможність

випускників на міжнародному ринку праці [10, с. 10]. У свою чергу, зростання мобільності студентів та викладачів сприяє обміну досвідом, розвитку міжкультурної комунікації та інтеграції національної освіти у світовий освітній простір. Стандартизація освітніх вимог дозволяє забезпечити якість освітніх послуг та визнання дипломів на міжнародному рівні [8, с. 25], а співпраця з міжнародними освітніми установами забезпечує обмін досвідом, розвиток спільних освітніх програм, що удосконалює професійну підготовку.

Якість освіти є категорією різнобічною, насамперед як політична, що акумулює принципи державної політики в галузі освіти на певних історичних етапах її розвитку та основні стратегічні напрями динаміки національних систем освіти в контексті загальносвітових тенденцій; як соціальна, що визначає суспільні ідеали освіти та як адміністративна категорія, що встановлює стратегії впливу на конкретні стандарти та показники функціонування системи освіти [9, с.659].

Якість освіти традиційно розглядається як відповідність результатів професійної підготовки майбутніх фахівців встановленим стандартам, потребам та очікуванням суспільства. Водночас, у зв'язку із інтенсивним розвитком глобалізаційних процесів та ускладненням вимог до освітньої системи зростає потреба не лише в зовнішньому контролі, а й у внутрішньо сформованому підході до її підтримання та вдосконалення. У цьому контексті все більшого значення набуває культура якості освіти. Це системне явище, яке включає в себе низку ціннісних, нормативних, символічних і управлінських елементів, що забезпечують не лише відповідність освітніх послуг стандартам, але й постійне вдосконалення навчально виховного процесу, академічної доброчесності та участі усіх зацікавлених сторін у формуванні ефективного освітнього середовища.

Так, у дослідженні І. Маслікової, культура якості освіти є частиною організаційної культури університету, яка вбирає в себе систему цінностей національної культури, цінності професійної діяльності та мікрокультури внутрішньої спільноти – студентів, викладачів, адміністрації. Дослідниця визначає її чотири структурні елементи: ціннісний (набір цінностей, оцінних критеріїв, принципів, патернів поведінки, які закладають певну «філософію» удосконалення членів університетської спільноти), нормативний (система формальних і неформальних норм, яка організовує академічну діяльність через дихотомію належного й забороненого, залежно від інституційної ролі її учасників), знаково-символічний (відображає бренд університету через символізацію його статусу в суспільстві та статусу членів університетської спільноти, цілей, цінностей, що у своїй сукупності визначає цілісність й ідентичність ЗВО) та управлінський (покликана за допомогою управлінських процедур

визначати принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти; реалізовувати моніторинг і перегляд освітніх програм; проводити щорічні опитування всіх учасників освітньої діяльності; здійснювати ресурсне забезпечення освітнього процесу).

Обмеження культури якості освіти може детермінувати надмірну бюрократизацію освітніх процесів, а за умов, коли її сприймають лише як зовнішній контроль, ризик втрати автентичності місії університету зростає [5, с. 10-11].

Успішність культури якості освіти корелює з відкритістю інформаційного простору, прозорістю, доступністю даних для зацікавлених сторін, комфортом умов освітнього середовища, ввічливістю і компетентністю науково-викладацького складу [4, с. 28].

Аналізуючи систему підготовки майбутніх правників, зауважимо, що в умовах викликів сьогодення вона стає дедалі складнішою, взаємодіючи з політичною, економічною, культурною та соціальною системами. У такому контексті вища юридична освіта має бути не пасивною, а здійснювати істотний і динамічний вплив на суспільство та формувати цивілізоване й демократично-правове середовище. У цьому полягає активна роль та освітня місія вищої юридичної освіти. Тому професія юриста і модель його підготовки мають бути чітко визначені, щоб відповідати вимогам майбутніх фахівців з права [9, с. 659].

Під впливом глобалізаційних процесів вітчизняна юридична освіта зазнала суттєвих трансформацій, які виявилися у збільшенні квот щодо підготовки фахівців, зниженні елітарності професії та необхідності переосмислення її цілей у контексті сучасних викликів. Як зазначає Ю. Гальонкіна, глобалізація спричинила феномен масовості й модифікації вищої юридичної освіти, що вказує на формування світового ринку освітніх послуг. З одного боку, це зробило юридичну освіту доступною для ширших соціальних верств населення, а з іншого – призвело до додаткового навантаження на державний бюджет і зниження рівня фахової підготовки випускників. У сучасних умовах в Україні юридична освіта втратила статус елітарної, що, на думку дослідників, сприяло її девальвації як інструменту формування інтелектуальної еліти суспільства [13, с. 42].

Масовість юридичної освіти підтверджується статистично. Так, за даними Фондації DEJURE, станом на 1 жовтня 2023 року кількість студентів, що навчаються за спеціальністю 081 «Право», становила 81646 осіб, що майже на 10000 більше порівняно з аналогічним показником 2022 року – 72097 осіб [6]. Водночас популярність цієї спеціальності серед вступників залишається стабільно високою: лише на місяць державного замовлення у 2023 році подано

понад 25900 заяв. Такий тренд свідчить про підвищення попиту на юридичну освіту, але також вказує на необхідність посилення внутрішньої якості освітніх програм.

Під впливом глобалізації система юридичної освіти в Україні зазнала низки реформ, спрямованих на підвищення її конкурентоспроможності та відповідності міжнародним стандартам. Зокрема, було впроваджено Єдиний державний кваліфікаційний іспит для магістрів спеціальностей «Право» та «Міжнародне право», а також оновлено освітні стандарти всіх рівнів підготовки: бакалаврського, магістерського та PhD [15]. Важливою зміною є посилення практичної компоненти навчання, орієнтація на формування прикладних компетентностей і здатності до критичного мислення. Провідні виші України, такі як Києво-Могилянська академія (далі НаУКМА), Український католицький університет, Львівський національний університет імені Івана Франка активно інтегрують міжнародний досвід, удосконалюють моделі викладання, розширюють академічну мобільність і реалізують програми стажування для студентів.

Крім того, глобалізація стимулювала посилення інституційної автономії університетів, розвиток електронних освітніх платформ, удосконалення механізмів внутрішнього забезпечення якості освіти, що відповідає загальносвітовим тенденціям переходу від формального оцінювання до культури якості, тобто до створення освітнього середовища, у якому пріоритетом є професійна доброчесність, відкритість, відповідальність та прагнення до постійного вдосконалення.

Отже, в умовах глобалізації трансформується не лише зміст юридичної освіти, але й підходи до організації освітнього процесу, що зумовлює потребу в удосконаленні форм і методів професійної підготовки правників. Вважаємо, що основними засадами універсальності вищої юридичної освіти мають бути не лише високий рівень оволодіння здобувачами професійними знання, уміннями та навичками, а й формування високоосвіченої, всебічно розвиненої особистості, відповідального громадянина демократичного суспільства. При цьому навчальний процес повинен бути різноманітним за формами аби ефективно відповідати на правові запити населення [3, с. 7].

Складовою сучасної професійної підготовки юристів є формування ряду компетентностей, серед яких: юридична компетентність, яка розглядається як сукупність знань законодавства, умінь його інтерпретації та застосування, навичок аналізу правових ситуацій, а також здатності формулювати юридичні аргументи і захищати правову позицію. Однак глобалізаційні процеси спричинили її суттєву трансформацію. Так, у її змістовому наповненні зростає роль міжнародного права, норм міжнародних організацій, а також права ЄС. Це зумовлено необхідністю взаємодії з транснаціональними нормативно-правовими стандартами,

угодами та міжнародною практикою. Зокрема, міжнародні асоціації правничих шкіл та міжнародні академії порівняльного права виступають як джерела стандартів, які стають орієнтирами для українських вишів у побудові освітніх програм [7, с. 65]. До того ж, глобалізація посилила вимоги до практичної спрямованості юридичної освіти: мова йде не лише про засвоєння нормативної бази, а й формування навичок юридичного аргументування, участі у судових симуляціях (Moot Court), практичній діяльності через юридичні клініки. До прикладу, НаУКМА пропонує дисципліну «Юридична аргументація», яка включає практичні вправи зі структури, видів аргументів і процедур аргументування, що відображає нові вимоги до компетентності правника.

Тобто ми можемо вести мову про суттєву трансформацію юридичної компетентності з моделі, орієнтованої на локальне законодавство і теоретичне знання, до такої, яка передбачає формування знань про міжнародно-правову базу, практичних навичок, зокрема моделювання юридичних дискурсів; цифрові й технологічні компетентності, адаптивність та вибірковість освітніх маршрутів, а також етичну відповідальність і добросесність.

Зазнали змін і інші професійні компетентності майбутніх правників. Серед них і міжкультурна компетентність, яка визначається як інтегративна якість особистості, що передбачає здатність ефективно взаємодіяти з представниками інших культур, розуміти їхні цінності, норми поведінки, традиції та способи комунікації [8, с. 22]. Комунікативна компетентність у юридичній сфері охоплює уміння чітко та аргументовано висловлюватися усно та письмово, адаптувати стилі спілкування до різних аудиторій, брати участь у переговорах і конференціях, готувати професійні документи та звіти. У сучасних умовах ці навички набувають важливого значення для юристів, оскільки вони дозволяють працювати у міжнародних юридичних компаніях, міжурядових організаціях, дипломатичних представництвах та транснаціональних корпораціях [10, с. 11]. Міжкультурна та комунікативна компетентність включають кілька взаємопов'язаних компонентів: когнітивний (знання культурних та правових особливостей інших держав, основ міжнародного права, традицій і звичаїв партнерів); афективний (позитивне ставлення до представників інших культур, готовність до діалогу та прийняття відмінностей) та поведінковий (здатність ефективно спілкуватися у різних культурних контекстах, адаптувати комунікаційні стратегії, уникати конфліктів та непорозумінь).

Як показує практика, здобувачі, які беруть участь у програмах міжнародної академічної мобільності, демонструють значно вищий рівень міжкультурної чутливості та комунікативних навичок порівняно з тими, хто навчається виключно у національному середовищі [10, с. 13].

Сучасна юридична освіта України, не зважаючи на складні умови, пов'язані із військовим станом, активно реагує на окреслені виклики і модернізує систему підготовки майбутніх правників. В першу чергу можемо відзначити перехід від традиційних лекційно-семінарських форм навчання до активних, інтерактивних та практико-орієнтованих методів, що сприяють формуванню у студентів комплексних професійних компетентностей (практичні навички, критичне мислення, цифрова грамотність та професійна етика). Одним із провідних методів у цьому напрямку є використання юридичних клінік, тобто навчальних практик, що забезпечують здобувачам можливості працювати із реальними або змодельованими правовими ситуаціями. До прикладу, у ЛНУ імені Івана Франка функціонує лабораторія «Юридична клініка», у НаУКМА викладається навчальний курс «Юридичний практикум», який передбачає роботу здобувачів у студентській клініці, що спеціалізується на цивільному, сімейному та житловому праві.

Іншим важливим методом є моделювання судових засідань (moot court). Так, команда НаУКМА регулярно бере участь у міжнародних змаганнях Telders International Law Moot Court, що дозволяє майбутнім правникам удосконалювати навички публічного виступу, правового аналізу та аргументації у міжнародному контексті.

Інтерактивні методики навчання, такі як кейс-стаді, рольові ігри, групові дискусії та проблемне навчання, дедалі активніше впроваджуються у навчальні програми, вони сприяють розвитку критичного мислення та адаптивності здобувачів, що є надзвичайно важливими в умовах динамічних змін у правовому полі [14, с. 337]. Варто згадати також поширення менторських програм, які дозволяють передавати практичний досвід і професійну культуру майбутнім правникам (наприклад, юридична клініка «Pro Vopo» при Острозькій академії).

Крім того, українські виші все частіше адаптують світові освітні практики, зокрема вводять вибіркові курси з економіки, фінансового права, що відповідає тенденціям глобалізації та мультидисциплінарності юридичної освіти.

Обговорення. В умовах глобалізації та цифровізації суспільства, військового стану та інтеграції до європейського та світового правового простору юридична освіта в Україні зазнає значного впливу, що обумовлює необхідність переосмислення її концептуальних засад, цілей і методів. Одним із ключових викликів для неї сьогодні є недостатня практична підготовка студентів юридичних спеціальностей. Більшість закладів вищої освіти України орієнтуються

переважно на теоретичне викладання, при цьому ігнорують важливість практичних навичок, зокрема в рамках згадуваних нами юридичних клінік, симуляцій судових процесів або стажування в юридичних установах. Це призводить до розриву між академічною підготовкою та професійною реальністю [12, с. 20].

Нагальною залишається проблема моніторингу впливу освітніх Стандартів загалом та професійних стандартів у сфері підготовки фахівців з права зокрема з метою формування рекомендацій щодо удосконалення та вибору найефективніших інструментів та їх імплементації. Зокрема, варто звернути увагу на зміни вимог до компетентностей і кваліфікацій, які забезпечать формування у здобувачів знань та навичок з професійної етики, права Європейського Союзу, іноземних мов і технологій ШІ [1, с. 64].

Важливим також у даному контексті є оновлення змісту навчальних програм, введення тем із захисту прав інтелектуальної власності, кібербезпеки, міжнародного гуманітарного права, правове регулювання ШІ тощо. До того ж, у більшості ЗВО продовжує домінувати лекційна форма навчання, тоді як інтерактивні методи – кейс-стаді, ділові ігри, проектне навчання – використовуються вкрай рідко.

Суттєво ускладнює ситуацію і нерівномірне забезпечення освітнього процесу матеріальними, технічними й кадровими ресурсами. У багатьох регіональних університетах відчувається нестача сучасної навчальної літератури, доступу до правових баз даних, а також кваліфікованих викладачів із практичним досвідом. До того ж, в умовах воєнного стану ці проблеми загострюються через руйнування інфраструктури, вимушену міграцію науково-педагогічних кадрів і студентів, а також загрози безпеці навчального процесу [12, с. 22].

Окрім цього, в юридичній освіті України недостатньо уваги приділяється формуванню правової культури, професійної етики та ціннісних орієнтирів. Питання прав людини, верховенства права, справедливості, толерантності часто розглядаються формально або побіжно. Це породжує ризики формування майбутніх правників із технократичним підходом, які не усвідомлюють етичну відповідальність своєї діяльності.

Висновки. У результаті дослідження виявлено, що глобалізаційні виклики детермінували як можливості, так і певні обмеження для системи вищої освіти загалом і юридичної зокрема. Серед основних проблем нами визначено: мовні бар'єри, культурні відмінності, обмежені ресурси університетів та необхідність постійного оновлення навчальних програм.

Водночас перспективи розвитку підготовки майбутніх фахівців з права у глобалізованому світі очевидні: забезпечення інтеграції української освіти у міжнародний

простір, підвищення якості навчання, розвиток міжкультурних компетентностей та активне залучення до міжнародних наукових і практичних проєктів.

Таким чином, результати дослідження підкреслюють необхідність модернізації юридичної освіти в Україні, яка передбачає поєднання теоретичної фундаментальності з практичною підготовкою, впровадження новітніх освітніх технологій, підвищення ролі правової культури, а також зміцнення інституційної спроможності університетів. Лише за умов синергії зусиль держави, академічної спільноти, юридичної професії та міжнародних партнерів можливо забезпечити підготовку майбутніх правників, здатних відповідати на виклики сучасного правового світу.

Список використаних джерел

1. Биков О. М., Матірка Б. А. Діяльність юристів в умовах воєнного стану в Україні. *Legal Bulletin*. 2024. № 14. С. 58-66. DOI: <https://doi.org/10.31732/2708-339X-2024-14-A8>
2. Гончарук В., Мельник О., Декарчук С., Мартиненко Л. Вплив глобалізації на освітню діяльність у сучасному світі. *Перспективи та інновації науки*. 2022. № 3(8). С. 258-268. DOI: 10.52058/2786-4952-2022-3(8)-258-268.
3. Кагановська Т. Є. Взаємозв'язок між юридичною освітою і юридичною професією: українсько-європейський контекст. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. Серія: Право. 2014. № 18. С. 7-12.
4. Климчук І. Дослідження показників якості/результатів освітньої діяльності загальноосвітнього університету в Україні. *ScienceRise: Педагогічна освіта*. 2018. № 5(25). С. 27-31. DOI: 10.15587/2519-4984.2018.136430.
5. Маслікова І. Ціннісні виміри культури якості вищої освіти. *Українські культурологічні студії*. 2023. № 2(13). С. 7-12. DOI: 10.17721/UCS.2023.2(13).02.
6. Освіта на часі: як Україна змінювала підготовку юристів у 2023 і яких реформ чекати у 2024? URL: <https://dejure.foundation/xr2oj7ozu1-osvta-na-chas-yak-ukrana-zmnyuvala-pdgot/> (Дата звернення: 10.07.2025).
7. Орловська І. Г. Розвиток юридичної освіти в умовах глобалізаційних викликів. *Сучасний науковий журнал*. 2023. № 2(8). С. 61-67. DOI: 10.36994/2786-9008-2023-2-8.
8. Лях В., Мелков Ю., Любимий Я., Зінченко В., Нечипоренко В., Петроє О., Бойченко М. Глобалізація вищої освіти (національний та інституційний рівні). *Філософія освіти*. 2022. Вип. 28. № 2. С. 15-30. DOI: 10.31874/2309-1606-2022-28-2-15.
9. Прилипка В., Заверюха Ю., Кушевська Н. Актуальні виклики та тенденції у сфері професійної підготовки юристів в Україні. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 2(30). С. 655-669. DOI: 10.52058/2786-6025-2024-2(30)-655-669.
10. Прохоренко Т. Г. Глобалізація освіти та її наслідки. *Академічні візії*. 2025. Вип. 39. С. 5-20. DOI: 10.5281/zenodo.14882099.
11. Пугач В. Формування професійної компетентності майбутніх правознавців в умовах сучасного інформаційно-освітнього середовища ЗВО. *ПедБез*. Вип. 6 (1-2). С. 13–20. Жовтень 2023. DOI: <https://doi.org/10.31649/2524-1079-2021-6-1-013-020>.
12. Семенюк В. В. Актуальні виклики юридичної освіти в умовах воєнного стану. *Вісник Маріупольського університету*. Серія: Право. 2023. № 2. С. 18-24. URL: <https://visnyk.mu.edu.ua/index.php/pravo/article/view/50>. (Дата звернення: 10.07.2025).
13. Ткаченко В. В. Виклики глобалізації та їх вплив на юридичну освіту. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2021. № 3. С. 40-44. DOI: 10.15421/392146.

14. Чепік-Трегубенко О. Інноваційні методи навчання юристів: теоретико-правові аспекти. *Науковий вісник Дніпровського державного університету внутрішніх справ*. 2024. Вип. 1. С. 330-336. DOI: 10.31733/2078-3566-2022-5-330-336.

15. Що чекає на юридичну освіту: підсумки року URL: <https://wrt.sud.ua/ru/news/publication/188976-scho-chekaye-yuridichnu-osvitu-pidsumki-roku> (Дата звернення: 10.07.2025).

References

1. Bykov, O. M., & Matirka, B. A. (2024). Diialnist yurystiv v umovakh voiennoho stanu v Ukraini [Activity of lawyers under martial law in Ukraine]. *Legal Bulletin*, 14, 58–66. <https://doi.org/10.31732/2708-339X-2024-14-A8>.

2. Honcharuk, V., Melnyk, O., Dekarchuk, S., & Martynenko, L. (2022). Vplyv hlobalizatsii na osvitu diialnist u suchasnomu sviti [The impact of globalization on educational activities in the modern world]. *Perspektyvy ta innovatsii nauky*, 3(8), 258–268. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-3\(8\)-258-268](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-3(8)-258-268).

3. Kahanovska, T. Ye. (2014). Vzaiemozviazok mizh yurydychnoiu osvitoiu i yurydychnoiu profesiieiu: ukraïnsko yevropeïskyi kontekst [The relationship between legal education and the legal profession: Ukrainian-European context]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.N. Karazina. Serii: Pravo*, 18, 7–12.

4. Klymchuk, I. (2018). Doslidzhennia pokaznykiv yakosti/rezultatïv osvitoï diialnosti zahalnoosvitnoho universytetu v Ukraini [Research on indicators of the quality/results of educational activities of general universities in Ukraine]. *ScienceRise: Pedagogichna osvita*, 5(25), 27–31. <https://doi.org/10.15587/2519-4984.2018.136430>.

5. Maslikova, I. (2023). Tsinnisni vymiry kultury yakosti vyshchoï osvity [Value dimensions of quality culture in higher education]. *Ukrainski kulturolohichni studii*, 2(13), 7–12. [https://doi.org/10.17721/UCS.2023.2\(13\).02](https://doi.org/10.17721/UCS.2023.2(13).02).

6. *Osvita na chasi: yak Ukraina zmïnuvala pidhotovku yurystiv u 2023 i yakykh reform chekaty u 2024?* [Education in focus: how Ukraine reformed legal education in 2023 and what reforms are expected in 2024?]. (2024). Retrieved from <https://dejure.foundation/xr2oj7ozu1-osvta-na-chas-yak-ukrana-zmnyuvala-pdgot>.

7. Orlovska, I. H. (2023). Rozvytok yurydychnoi osvity v umovakh hlobalizatsiïnykh vyklykiv [Development of legal education under globalization challenges]. *Suchasnyi naukovyi zhurnal*, 2(8), 61–67. <https://doi.org/10.36994/2786-9008-2023-2-8>.

8. Liakh, V., Mielkov, Yu., Liubyvyi, Ya., Zinchenko, V., Nechyporenko, V., Petroie, O., & Boichenko, M. (2022). Hlobalizatsiia vyshchoï osvity (natsionalnyi ta instytutsiïnyi rivni) [Globalization of higher education (national and institutional levels)]. *Filosofïia osvity*, 28(2), 15–30. <https://doi.org/10.31874/2309-1606-2022-28-2-15>.

9. Prylypko, V., Zaverukha, Yu., & Kushevska, N. (2024). Aktualni vyklyky ta tendentsii u sferi profesiïnoi pidhotovky yurystiv v Ukraini [Current challenges and trends in the professional training of lawyers in Ukraine]. *Nauka i tekhnika sohodni*, 2(30), 655–669. [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-2\(30\)-655-669](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-2(30)-655-669).

10. Prokhorenko, T. H. (2025). Hlobalizatsiia osvity ta yii naslidky [Globalization of education and its consequences]. *Akademichni Vizii*, 39, 5–20. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14882099>.

11. Puhach, V. (2023, October). Formuvannia profesiïnoi kompetentnosti maibutnikh pravoznavtsiv v umovakh suchasnoho informatsiïno-osvitnoho seredovyshcha ZVO [Formation of professional competence of future lawyers in the modern information and educational environment of HEIs]. *Pedagogichna Bezpeka*, 6(1–2), 13–20. <https://doi.org/10.31649/2524-1079-2021-6-1-013-020>.

12. Semeniuk, V. V. (2023). Aktualni vyklyky yurydychnoi osvity v umovakh voiennoho stanu [Current challenges of legal education under martial law]. *Visnyk Mariupolskoho universytetu. Serii: Pravo*, 2, 18–24. <https://visnyk.mu.edu.ua/index.php/pravo/article/view/50>.

13. Tkachenko, V. V. (2021). Vyklyky hlobalizatsiï ta yikh vplyv na yurydychnu osvitu [Challenges of globalization and their impact on legal education]. *Aktualni problemy vitchyznïanoi yurysprudentsii*, 3, 40–44. <https://doi.org/10.15421/392146>.

14. Chepik-Trehubenko, O. (2024). Innovatsiini metody navchannia yurystiv: teoretyko pravovi aspekty. [Innovative methods of teaching law students: Theoretical and legal aspects]. *Naukovyi visnyk Dniprovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*, 1, 330–336. <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2022-5-330-336>.

15. *Shcho chekaie na yurydychnu osvitu: pidsumky roku* [What awaits legal education: annual summary]. (2020, December 29). Retrieved from <https://wrt.sud.ua/ru/news/publication/188976-scho-chekeye-yuridichnu-osvitu-pidsumki-roku>

Dong Pei,

Postgraduate Student,

National University of Life Resources and Environmental Management of Ukraine,

Ukraine-China

FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE LAW SPECIALISTS UNDER GLOBALIZATION TRANSFORMATIONS

Abstract. *The article reveals the impact of globalization processes on the formation of professional competence of future lawyers in the context of modern higher education. The concept of globalization, its social, cultural, and economic dimensions, and its significance for integrating national educational systems into the global educational space are examined. Globalization trends in the training of legal professionals and the role of international educational standards in ensuring the quality of education and the development of professional competencies are identified.*

It is emphasized that professionals in the legal field must possess not only deep theoretical knowledge of national law but also the ability to effectively apply international legal norms, work in multicultural environments, and participate in intergovernmental legal processes.

The article analyzes methods for developing intercultural and communication competencies, including integrating foreign languages into academic disciplines, student participation in international internships, academic mobility programs, international scientific conferences, and the use of simulation exercises and role-playing games. Key challenges include limited resources in higher education institutions, language barriers, and cultural differences that affect the effectiveness of competence development for legal professionals.

The author emphasizes the need for a systematic approach to training future lawyers that combines theoretical education, practical skills, and intercultural competencies. It is stressed that integrating Ukrainian education into the international space, using innovative pedagogical technologies, developing academic mobility, and fostering international cooperation create the conditions for training highly qualified, competitive professionals capable of acting effectively in a globalized professional environment.

Keywords: *globalization, higher education, professional competencies, academic mobility, international educational standards, professional training of future law specialists.*

Стаття надійшла до редакції 12.07.2025
Стаття прийнята до публікації 27.08.2025